

Jakter på raudåtas hemmelige liv

For å få bedre kjennskap til raudåtas liv og biologi er forskningsfartøyet Helmer Hanssen i sving langs kontinentalsokkelen utafor Vesterålen. Avanserte instrumenter lytter og måler fra Hølla utafor Bø til Andenes, hvor slike selvgående droner går i land etter endt oppdrag. (Foto: UiT Norges arktiske universitet)

Forskningskipet Helmer Hanssen saumfarer havet utafor Vesterålen i disse dager, med 22 forskere om bord, for å avsløre raudåtas hemmeligheter. Blant vesterålinger om bord er professor Stig Falk-Petersen med røtter fra Sigerfjorden og Hans Dybvik fra Myre, forteller toktleder Sünne Linnéa Basedow til Bladet Vesterålen.

MAKINO LEONHARDSEN

FF Helmer Hanssen ligger i Hølla utafor Bø og Øksnes, rundt området der Havobservatoriet er plassert.

Intemasjonalt

Ti av forskerne Universitetet i Tromsø har med seg om bord er fra Kina i tillegg til Norge er også Skottland, Spania, Portugal, Frankrike og Finland re-

presentert, forteller toktleder Sünne Linnéa Basedow.

I tillegg til forskningskipet, er det to spennende farkoster i sving: avanserte, havdroner fra Kongsberg, forhåndsprogramert til å utforske havet og på stille selas. De to plattformene er utstyrt med avanserte akustiske sensorer – tilsvarende hva store forskningskip har, og avansert datautstyr som strømmer informasjon hjem.

Reiser alene

Mens Helmer Hanssen drar tilbake til Tromsø med forskere, gjester og mannskap, skal dronene – de såkalte «gliderne» fortsette oppdraget ut måneden utafor Vesterålen, for så å gå i land på Andenes, hvor de plukkes opp av Andøya space center. Dronene har også tidligere saumfart havområder på nordlandskysten med hell.

– Vi har også gjort en hel del målinger i nærheten av havobservatoriet utafor Bø, som også har instrumenter som er viktige for en økt forståelse av raudåtas adferd, forteller Basedow.

Svømmet i havet

– Under nye typer satellitt-fjernmåling vi foretok i 2017 og 2018 av raudåtas fargestoffer, oppdaget vi at raudåte danner ek-

stremt store svermer i havflata, omtrent stor som hele Helgelandskysten, forteller toktlederen.

– Nå prøver vi å forstå mer om hvordan – og hvorfor – disse svermene dannes, og en viktig rolle har nok mellomstore hvirvler – flere hundre meter i omkrets – som dannes langs kanten av kontinentalsokkelen, melder Basedow fra havet utafor Vesterålen, over 2.000 meters djup.

– Toktet «Stressor» er en del av et norsk-kinnesisk samarbeidsprosjekt, hvor vi ser på akkurat disse virvlene og andre prosesser langs sokkelkanten i Norskehavet nå, og i 2020 langs sokkelkanten i Sør-Kinahavet, sier Basedow.

– Vi skriver blogg om vårt tokt på <http://stressor.lofoten-research.no>

Alle som er med på toktet – toktleder Sünne Linnéa Basedow, i blå genser, som nummer seks fra høyre, bak. (Foto: Stressor/UiT)

Hans Dybvik fra Myre er av besetninga om bord på FF Helmer Hanssen, og har her kontroll på det tekniske. (Foto: Stressor/UiT Norges arktiske universitet)